

Børnenes Udvikling og Sundhed. At dette skulde kunne ordnes, uden at man greb for stærkt ind i Skoleundervisningen, tror jeg paa Muligheden af. For øvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, — jeg vil kun senere gøre en lille Bemærkning i Tilslutning hertil.

Saa kommer jeg til § 17. Denne tidligere saa omfattende Paragraf er jo meget reduceret. Som den ærede Minister udtalte i Gaar, havde Paragraffen oprindeligt ikke samme Nummer: Rækkefølgen er forandret. Men Indholdet af den tilsvarende Paragraf er i høj Grad indskrænket og, hvad der blev tilhægt af den, er tillige forandret. Der var nemlig bestemt, at Kvinder under visse Forhold skulde begrænses i deres Arbejde, der var Bestemmelser for Kvinders Natarbejde og lignende. Disse Bestemmelser ere alle strøgne. Der er kun en bleven staaende, og den er bleven staaende i modificeret Skikkelse. Oprindeligt var det foreslaaet, at Kvinderne i 6 Uger før eller efter Barsel skulde være fritagne for at arbejde. Nu bestemmes der, at det gælder kun de 4 Uger efter Barsel, og at den Hjælp, de faa, ikke skal betragtes som Fattighjælp, hvorhos der er henvist til Bestemmelserne med Hensyn til Barnefaderens Bidrag i Lov Nr. 75 af 3die April 1900, saaledes at han er pligtig til at udrede sin Del af Hjælpen. Skønt jeg indrømmer, at denne Bestemmelse har en filantropisk Karakter, stiller det sig dog overmaade tvivlsomt for mig, om jeg ikke kunde ønske, hvad der for øvrigt har været foreslaaet af et Mindretal i Folketinget — at Paragraffen udgik. Der er uden Tvivl vundet noget ved at værne om de Kvinders Sundhed, som skulle føde Fremtidens Børn. Man gør vel noget godt, naar man værner de 12—14 pCt. af de arbejdende Kvinder, der, saa vidt jeg kan skønne, komme ind under denne Lov. Men jeg kan paa den anden Side ikke nægte, at der for mig er noget stødende i den Bestemmelse. Det kommer da ikke alle de Kvinder, der arbejde, til gode, men kun disse ca. 12 eller 15 pCt., hvortil jeg anslaaer dem, og dernæst er deres Arbejde gennemsnitlig ikke nær saa svært, som mange andre arbejdende Kvinders. Det er fremdeles ikke muligt at kontrolere, at de ikke benytte denne Tid til andet Arbejde. Det kan jo tænkes, at de blot søge andre Steder hen og samtidig med, at de faa Hjælpen, tjene lidt andetsteds. Desuden antager jeg, at det, at Kvinder kort Tid efter Barslen staa 12—14 Timer over en Vaskebalje, er langt mere skikket til at fremkalde Syg-

domme som Brok eller lignende. I det hele taget finder jeg, at denne Bestemmelse har en noget underlig Karakter, og navnlig en Karakter, som det kan synes lidt gammeldags at røre ved. Jeg er dog gammel nok til ikke at være bange for at sige min Mening. Paragraffen holder sin Haand særlig over mange Kvinder, der føde uægte Børn. Man kan tænke sig, at Kvinder ude paa Landet, der frygte for at være svangre, undgaa det Sted, hvor de ere kendte, tage ind til Byerne og søge Arbejde i Fabrikkerne — og dermed ere de bjergede for den Tid. Det er et Slags Løkkemiddel — kunde jeg næsten fristes til at sige — for Kvinderne. Gud bevares, jeg indrømmer fuldt vel, at mange Kvinder kunne være ret uskyldige deri; det er i Reglen Mændene, der have Skylden. Men der er alligevel noget misvisende i hele dette Forslag, og jeg tror, man med god Samvittighed kan raade Tinget til at stemme derimod. Jeg kan forlods sige, at den højtærede Minister ikke vil sætte sig derimod. Han sagde nemlig i Folketinget foruden meget andet, som jeg ikke vil spille Tingets Tid med at oplæse, at „havde man først taget alle Faarene, kunde man tage Bukken med“. Den ærede Minister havde maattet opgive, hvad han i sit Forslag havde sat ind til Værn om Kvinderne, og han mente da, han ogsaa kunde tage dette med; at stemme det ud, kan altsaa ikke volde nogen Vanskelighed for Lovens Gennemførelse, for saa vidt det drejer sig om den højtærede Minister.

Jeg kommer dernæst til § 21, hvor der er to Ting, jeg kunde ønske forandrede. Det hedder da her, at „Tilsynet er berettiget til at afæske enhver, der forefindes i Fabrikken eller Værkstedet, eller som formodes at arbejde eller at have arbejdet der i Løbet af de 3 sidste Maaneder. Forklaringer“. Jeg synes, det griber noget stærkt ind i, hvad jeg maa kalde Disciplinen paa Værkstederne. Det maa være pinligt for Lederen af Etablissementet, at Tilsynet Dag og Nat kan komme ind og give sig til at passiare med Arbejderne, bag hans Ryg, kan man gerne sige, og indhente Oplysninger. Lad det ske aabent og ærligt. Lad Tilsynet henvende sig til Fabrikherren selv, lad ham tilkalde hvem som helst, det vil tale med, og lad dem blive forhørt i hans Nærverelse. Jeg er imod, at de blive forhørte bag hans Ryg. Det vil give en falsk Opfattelse af Fabrikherrens Stilling, og det vil jeg nødig række Haand til. I fjerde sidste Linie staar der dernæst, at „Tilsynet skal undersøge enhver